

การศึกษบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

เขมนิจ คำคะมูล

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณา
การในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STUDY ON THE ROLE OF EXECUTIVE, FROM INDUCING THE ROYAL INITIATE THE
PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY TO INTEGRATION OF ADMINISTRATION
SCHOOLS IN LAMPANG CITY

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2020

Copyright 2020 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณา
การในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

ของ เหมนิจ คำคะมูล

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูปะชีวิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. วีชระ จตุพร)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	เขมณีจ คำคะมูล, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภกา อำนวยรัตน์
คำสำคัญ	บทบาทของผู้บริหาร, การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, การบูรณาการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหาร และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 194 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ในภาพรวมบทบาทของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก = 4.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารงานวิชาการ = 4.39 รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล = 4.37 และด้านการบริหารงานงบประมาณ = 4.36 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป = 4.32 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ซึ่งมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ย 4.12 และพบว่าการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี 10 ถึง 20 ปี และ 20ปี ขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Title: THE STUDY ON THE ROLE OF EXECUTIVE, FROM INDUCING THE ROYAL INITIATE THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY TO INTEGRATION OF ADMINISTRATION SCHOOLS IN LAMPANG CITY

Author: Khemanid Khamkhamoon, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keyword the roles of administrators, sufficiency economy philosophy, the integration

ABSTRACT

The Study on the role of executive, from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to the integration of administration schools in Lampang City. The purposes of this study were 1). To study teacher's opinions on the role of executives from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to integrating the administration. 2) To compare teacher's opinions on the role of executives from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to integrating the administration by classification according to the size of the school and operational experience. The population of this study were teachers in Lampang Municipal schools year 2019 about 6 schools, a total of 194 people. The selected samples of this research were 132 people by using Stratified Random Sampling. The tools used in this research were a questionnaire about teacher's opinions on the role of executives from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to integrating of the administration schools in Lampang City, characterized by a five-level rating scale. The results of the study were as follows that: 1). The role of executive, from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to the integration of administration schools in Lampang City, The overall role of executive was a high level = 4.36 when considering each side, found that : The highest average was academic administration =4.39 The second in the field of personal administration = 4.37 and budget administration = 4.36 The least average was general administration = 4.32 2. The result of comparison teacher's opinions on the role of executives from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to integrating the administration by classification according to the size of the school found that; the difference is statistically significant at the .05 level. The medium school with an average of 4.42, which was more than a small school with an average of 4.12. It found that academic and general administrations were a statistically significant difference at .05. 3. The result of comparison teacher's opinions on the role of executives from inducing the royal initiate the philosophy of sufficiency economy to integrating the administration by classification according to working experience less than 10 years, 10 to 20 years, and 20 years up which there was no a statistically significant difference.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์ ที่ได้กรุณาสับสนุนให้แนวทางการศึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ นายมานัส นพคุณ นางพณิฏฐา พวงชมพูปิตาล และดร.วิมล ปวณบ้นวงศ์ ที่เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จด้วยดี ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดเทศบาลนครลำปางทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณบิดา มารดา สมาชิกในครอบครัวทุกท่าน ครูอาจารย์ เพื่อนครูโรงเรียนเทศบาล 7 (ศิรินาวินวิทยา)และผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจด้วยความห่วงใยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำวิจัย

เขมนิจ คำคะมูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	10
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียน.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	19
การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	25
การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	57
บทที่ 5 บทสรุป.....	79
สรุปผลการวิจัย	79
อภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	98
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อ การวิจัย (Item Congruence Index: IOC).....	106
ภาคผนวก ค จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	108
ประวัติผู้วิจัย	109

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	43
ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัด เทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง โดยภาพรวม.....	50
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล ลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านวิชาการ.....	51
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ.....	52
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัด เทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล.....	54
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	56
ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร ลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	57
ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทด้านการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัด เทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	58

ตาราง 19 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ..... 76

ตาราง 20 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านการบริหารงานบุคคล 77

ตาราง 21 แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)..... 106

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	23
ภาพ 2 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน	27
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศมาตรา 257 การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้คือ ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช, 2560, หน้า 77) โดยหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฉบับที่ 12 จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปีที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมีหลักการสำคัญของแผนพัฒนาดังนี้คือ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกัน และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรียุคที่ 2559, หน้า 4) นอกจากนี้ มาตรฐานการศึกษาของชาติได้กำหนด “มาตรฐานการศึกษาของชาติ” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทยเพื่อให้โรงเรียนทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แม้แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่นและของโรงเรียนแต่มีจุดหมายรวม คือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมืองต่อไปได้ ซึ่งเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของชาติมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้โรงเรียนทุกแห่งยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาและให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า 1)

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง การดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในภาคการศึกษาทุกระดับ น้อมนำหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติภารกิจ เช่น การบริหารการศึกษา การบริหารจัดการงบประมาณการศึกษา การจัดโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น (ศูนย์โรงเรียนพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2560 สื่อออนไลน์) อย่างไรก็ตาม การจะปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เด็กและเยาวชนไทยผ่านระบบการศึกษาซึ่งเป็นมิติใหม่ให้ประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มิใช่เป็นนโยบายตามกระแสนิยม จะต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลายๆ ด้าน ที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญ และลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (ระพีพรรณ คณาฤทธิ์, 2554, หน้า 2) ปัญหา และความท้าทายของการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ประเทศในช่วงเปลี่ยนผ่านการปฏิรูปต่อบริบทของการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอีกประการ คือ การเสริมสร้างศักยภาพในการพึ่งตนเองของท้องถิ่นและการเป็นกลไกสำคัญเชิงพื้นที่เพื่อการชี้้นำการพัฒนาของพื้นที่และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน นำกลไกของท้องถิ่นร่วมสร้างความมั่นคง มั่งคั่งอย่างยั่งยืน แก่พื้นที่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่นโดยเน้นการเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาการบริหารและการจัดบริการสาธารณะตามบริบทภารกิจของท้องถิ่น และสิ่งสำคัญอย่างสูงสุด คือ การดำรงไว้ซึ่งการเรียนรู้ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับวิถีการทำงานของการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยในทุก ๆ ภารกิจ (ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพ.ศ. 2560–2569, 2561, หน้า 1) ประกอบกับแผนการพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยพลังประชารัฐบนพื้นฐานความเป็นไทย ตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและยั่งยืน” อีกทั้งพันธกิจ คือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีเป้าประสงค์ คือ โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(แผนพัฒนาการศึกษา 4 ปี พ.ศ.2561 – พ.ศ.2564, 2561, หน้า 1)

ทั้งนี้ เทศบาลนครลำปาง ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาล ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองลำปาง วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2478 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 6 แห่ง มีการเรียนการสอนในระดับอนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 แห่ง และระดับอนุบาล – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) โรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล) โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย) โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านศรีบุญเรือง) โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดป่ารวก) และโรงเรียนเทศบาล 7 (ศิรินาวินวิทยา) โดยสำนักการศึกษา เป็นส่วนราชการในสังกัดเทศบาลนครลำปาง ที่มีภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา

การศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยให้มีส่วนบริหารการศึกษา ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ งานวางแผนบุคคลและประวัติ ฝ่ายกิจการโรงเรียน งานการศึกษาปฐมวัย งานโรงเรียน งานกิจการนักเรียน ฝ่ายวิชาการ งานส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร งานพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และวัฒนธรรมทางการศึกษา ส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฝ่ายการศึกษา นอกระบบและตามอัธยาศัย งานห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและเครือข่ายทางการศึกษา ฝ่ายกิจกรรมเด็กและเยาวชน งานกีฬาและนันทนาการ ฝ่ายส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม งานกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายแผนและโครงการ งานระบบสารสนเทศ งานงบประมาณ งานธุรการ หน่วยศึกษานิเทศก์ งานนิเทศการศึกษา งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษา 4 ปีพ.ศ.2561 – พ.ศ.2564, 2561, หน้า1)

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านการแก้ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเกือบทุกระดับชั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น สภาพแวดล้อมและการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาเหตุผลด้วยตนเองและให้มีทักษะกระบวนการเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติที่หลากหลาย จึงมีข้อเสนอแนะทั่วไปข้อที่ 3 คือ ผู้บริหารโรงเรียนควรนำนโยบายมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโดยเฉพาะการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียน (การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2560, หน้า 168 – 169) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญคือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 ได้มีการกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 14)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารและครู และนำไปวางแผนพัฒนาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียน

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จะอยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จะแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 194 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตาม
ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน

- 1) ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 300 คน
- 2) ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 301 – 1,000 คน

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 – 20 ปี
- 3) 20 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการ
น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหาร 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

3.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 6 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน** หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกตาม
ตำแหน่งหน้าที่สิทธิและโครงสร้างของบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับหน้าที่ในโรงเรียนที่
มีต่อการบริหารโดยการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน 4
ด้าน ดังนี้ การบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการ
บริหารงานทั่วไป ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อการส่งเสริมและให้ความรู้การจัดการเรียนรู้การวางแผนการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ตัดสินใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและมีเหตุผล มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งการลงมือปฏิบัติโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเกิดทักษะและส่งเสริมการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารโรงเรียนอย่างมีระบบแบบแผนและคุ้มค่ามากที่สุดโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม 4 ในการพิจารณาการวางแผนการจัดการศึกษาอย่างรอบคอบเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า โดยมีมาตรการในการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณให้มีความรู้ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ จัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรม สับปฐิสธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบประมาณ อีกทั้งมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสม เป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคลโดยการกระตุ้นส่งเสริมความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรครู ได้แก่ เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ จัดสรรงบประมาณในการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมหรือดูงานภายนอก ส่งเสริมให้บุคลากรมีการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการประชุม/ อบรมเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทำงานกับบุคลากรด้วยกันตามหน้าที่ ความรับผิดชอบและความสามารถในแต่ละด้าน และยกย่องเชิดชูให้บุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม อีกทั้งพัฒนาองค์ความรู้ที่อยู่ในชุมชนร่วมกับปราชญ์ชุมชนแนะนำติดตามให้คำปรึกษา

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของ

โรงเรียนโดยมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจนต่อการมุ่งพัฒนาบริหารงาน ในองค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่วางไว้โดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวรวมถึงเงื่อนไข มีความรู้และคุณธรรมมีการวางแผนการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมีการจัดหาปรับปรุงและพัฒนาทรัพยากรในโรงเรียน การปรับภูมิทัศน์โรงเรียน อาคารสถานที่ ส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการจัดการศึกษา และเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียง

2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตการปฏิบัติตนการพัฒนาและบริหารงานให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ภายใต้เงื่อนไขมีความรู้ และมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ที่สมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปางจังหวัดลำปาง ประจำปีการศึกษา 2562

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปางจังหวัดลำปาง ประจำปีการศึกษา 2562

5. โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปาง หมายถึง หน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัดลำปาง ซึ่งจัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) โรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล) โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย) โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดป่ารวก) และโรงเรียนเทศบาล 7 (ศิรินาวินวิทยา)

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปางโดยแบ่งเป็น 2 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง โดยโรงเรียนขนาดเล็กจะมีนักเรียนน้อยกว่า 301 คน และโรงเรียนขนาดกลางจะมีนักเรียนตั้งแต่ 301 –1,000 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการบริหาร
  - 1.2 การบริหารโรงเรียน
  - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียน
  - 2.1 ความหมายและความสำคัญของบทบาท
  - 2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน
3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
  - 3.1 ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - 3.2 แนวคิดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. การบริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น
5. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร

การบริหารโดยทั่วไปมีความมุ่งหมายเพื่อต้องการให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์การบริหารจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์โดยอาศัยหลักการและกระบวนการทำงานที่เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยทุกฝ่ายได้รับความพึงพอใจในการทำงานและงานนั้นมีประสิทธิภาพนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความความหมายของการบริหารไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วีรยุทธ ซาตะกาจญ์ (2552) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันปฏิบัติงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยมีวัตถุประสงค์เดียวกันและมีวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยรูปแบบการบริหารมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการดังนี้

1. การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. การบริหารเป็นการที่กลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจกรรม
3. การบริหารเป็นการทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
4. การบริหารเป็นการทำกิจกรรมโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ มามีส่วนร่วมสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) ได้ให้ความหมายการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหาร

ฮอดจสัน (Hodgson. 1969, p. 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมชนิดหนึ่งที่พบในการทำงานทั้งหน่วยงานของรัฐและองค์กรทางธุรกิจที่ทำงานต่าง ๆ ในกระบวนการจะได้รับผลมากขึ้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่ร่วมกันทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรืออาจกล่าวสั้น ๆ ว่าการบริหาร หมายถึง การที่องค์กรใช้คนและวัสดุในการให้ถึงความต้องการที่กำหนดไว้

เฟสเตอร์ และเคท (Fester and Kettl. 1991, p. 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดการที่ทำให้เกิดความสำเร็จและเห็นว่าการบริหารเป็นกระบวนการระดมความรู้ความสามารถที่ทำให้บุคลากรดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายได้ผลสำเร็จสูงสุด

จากความหมายของคำว่า “การบริหาร” ที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหาร

การบริหารโรงเรียน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

สุนทร โคตรบรรเทา (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่าหมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

บรรจบ บุญจันทร์ (2556) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์การเพื่อให้บรรลุมุ่งหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านนับตั้งแต่บุคลิกภาพความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลนำไปพัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

จรูณี แก้วเอียน (2557) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ

ปรีชญา เวสารัชช์ (2554) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจเกิดการพัฒนาทางด้านความสามารถ ทักษะคิด ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและแก่ประเทศชาติ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาความรู้ในการบริหารเพื่อส่งผลให้การบริหารมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้

กู๊ด (Good, 1973, p. 14) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุมและการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนทั้งการบริหารธุรกิจภายในโรงเรียน และการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การเรียนการสอนการแนะแนวกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แคมป์เบล (Campbell, 1979, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การจัดแผนยุทธศาสตร์ในสถาบันการศึกษาเพื่อให้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

เจสส์ (Jesse, 1999, p. 138) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึงการ ปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนนักเรียนเข้ามารับ การศึกษาในสถาบันการศึกษา

จากความหมายของคำว่า “การบริหารโรงเรียน” ที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับงานหรือ กิจกรรมของโรงเรียนทั้งการบริหารธุรกิจภายในโรงเรียนและการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากร ทั้งหมดในโรงเรียนตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง

ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน

นักวิชาการได้กำหนดขอบข่ายการบริหารโรงเรียนไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารโรงเรียนออกเป็น 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

สุทธิวัชร ทัตเจริญ (2550) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ คือ การจัดการผสมผสาน ทรัพยากรและกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ.(2552) งานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารจัดการให้โรงเรียนดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดประเมินผลรวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารโรงเรียนโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

วันทนา เมืองจันทร์ (2555) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือโรงเรียนที่บ่งบอกถึงปรัชญาจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งได้แก่นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้เจตคติและทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

กอร์ดัน (Gorton, 1983, p. 158) กล่าวถึงการบริหารวิชาการว่า หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้แก่ งานด้านหลักสูตรการวางแผนการเรียน การจัดตารางการเรียนการสอนการจัดครูเข้าสอนการพัฒนาการเรียนการสอนการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการการวัดผลและประเมินผลรวมถึงการนิเทศการสอน

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ คือ การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) การบริหารงบประมาณของโรงเรียนมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริการจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) การบริหารงานงบประมาณ เป็นกระบวนการควบคุมงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานเพื่อให้การใช้งบประมาณให้เป็นประโยชน์มากที่สุดการใช้จ่ายงบประมาณการเบิกจ่ายเงินและการตรวจสอบรวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ

สำนักงบประมาณ (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง แผนที่แสดงให้เห็นรายรับและรายจ่ายของรัฐบาลอันเป็นการประมาณหรือคาดคะเน

กิจกรรมโครงการตลอดจนค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในระยะเวลาหนึ่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 (2553, หน้า 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง แนวพิจารณาและช่วงเวลาของงบประมาณเป็นการแสดงให้ทราบถึงรูปแบบของความรับผิดชอบที่ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของอำนาจทางการเมือง

อินทรี หิรัญสาย (2553) ได้กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง เอกสารอย่างหนึ่งที่ประกอบด้วยข้อความและตัวเลขซึ่งเสนอขอรายจ่ายเพื่อรายการและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ข้อความจะพรรณนาถึงรายได้ค่าใช้จ่ายวัตถุประสงค์เป็นนโยบายในการปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น งบประมาณจึงมีความหมายในเรื่องแผนที่จะทำให้ชี้แจงไว้ล่วงหน้าในรูปตัวเลขเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่ได้มาและใช้ไปในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยที่หน่วยงานต้องแสดงถึงการดำเนินงานทั้งหมดภายในรอบปีหนึ่ง ๆ

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการทางการเงิน ของเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนองบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยต้องอาศัยความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ และเป็นประโยชน์ทางการศึกษาและทางราชการให้มากที่สุด

จอร์แดน (Jordan, 1985, p. 524 – 546) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง รายจ่ายช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาช่วงระยะเวลาดังกล่าว ปกติกำหนดไว้หนึ่งปีโดยกฎหมายงบประมาณเป็นหัวใจของกระบวนการจัดการซึ่งมีผลกระทบต่อการตัดสินใจทั้งในทางตรงและทางอ้อมแผนงบประมาณและแผนการศึกษาที่ดีจะทำให้เป้าหมายของการศึกษาบรรลุผล

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณเป็นการดำเนินการทางการเงิน โดยกระบวนการควบคุมงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานของการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในระยะเวลาหนึ่งด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้โดยการนำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การบริหารงานบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญ ที่มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎระเบียบ

เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้า ในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552) การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเป็นภารกิจสำคัญ ที่มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียนและเพื่อให้ ดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ธงชัย สันติวงษ์ (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลว่า หมายถึง กระบวนการที่จะช่วยองค์กรได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานเพื่อสร้าง ความเจริญเติบโตก้าวหน้าให้แก่องค์กรและพร้อมจะรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจยุค ปัจจุบัน

อนิวัช แก้วจางง (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลว่า หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคนในองค์กรโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนสรร หาคัดเลือกจัดวางในตำแหน่ง การดูแลธำรงรักษา และออกจากตำแหน่งงานเพื่อให้องค์กร บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลหมายถึง การใช้ ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน ให้การปฏิบัติงานเกิด ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ โดยการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งการสรร หหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษา วินัย การออกจากราชการ อบรมเสริมความรู้ ทั้งนี้ ก็ยังคงคำนึงถึงศักยภาพในการทำงานของ แต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน และราชการมากที่สุด

สรุปได้ว่าการบริหารงานบุคคลเป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคนในองค์กรโดยการ สรรหาบุคลากร การวางแผนอัตรากำลัง วินัยและการรักษา วินัย การออกจากราชการ อบรม เสริมความรู้ เพื่อให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

4. การบริหารงานทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการ บริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและ เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวก

ความสะดวก อย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และจัดการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มุ่งส่งเสริมในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักภายใต้ความโปร่งใสความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

ธีรภัทร วงษ์สว่าง (2557) ให้ความหมายของการบริหารงานทั่วไปว่า หมายถึง งานที่เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติทั้งที่เป็นงานภายในและงานติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพถูกต้องตามระเบียบของทางราชการทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) การบริหารงานทั่วไป หมายถึง กระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้การบริหรนั้นบรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีการกิจในการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การดำเนินงานธุรการ การพัฒนาระบบและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ การบริการ สาธารณะและงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์กับโรงเรียนและราชการมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไปงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกทั้งในการให้บริการในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติทั้งที่เป็นงานภายในและงานติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

จากที่กล่าวมานั้น ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนในการบริหารโรงเรียนต้องม้งานหลัก ๆ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานบุคคล
3. การบริหารงานงบประมาณ
4. การบริหารงานทั่วไป

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียน

ความหมายและความสำคัญของบทบาท

บทบาท (Role) เป็นเรื่องของพฤติกรรมและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Function) ที่ถูกคาดหวังอย่างมีเหตุผลตามตำแหน่งที่กำหนดขึ้นภายในหน่วยงาน มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่าบทบาทไว้ ดังนี้

พดิม เตจจวง (2554) ได้ให้ความหมายของบทบาท หมายถึง พฤติกรรมส่วนใหญ่ที่บุคคลแสดงออกทุกวัน บทบาททางสังคมในแต่ละแห่งถูกกำหนด ขึ้นตามสิทธิ หน้าที่ความคาดหวังและพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับได้ที่บุคคลหนึ่งจะต้องปฏิบัติในสังคมหนึ่ง ๆ

สกุณา กวินยังยืน (2552) ได้จำแนกลักษณะบทบาทไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. บทบาทในอุดมคติ (ideal role) หมายถึง บทบาทที่ควรเป็นไปตามอุดมคติอุดมการณ์หรือหลักการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
  2. บทบาทที่เป็นจริง (Actual role) หมายถึง ข้อเท็จจริงในด้านกิจกรรมหรือผลงานที่ได้ปฏิบัติจริง
  3. บทบาทที่รับรู้ (Perceived role) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบหรือภารกิจของตนว่าควรเป็นอย่างไร
  4. บทบาทที่คาดหวัง (Expecting role) หมายถึง บทบาทที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมุ่งหวังต้องการให้อีกฝ่ายหนึ่งประพฤติปฏิบัติ
  5. บทบาทที่ถูกคาดหวัง (Expected role) หมายถึง การที่ฝ่ายหนึ่งถูกคาดหวัง
- จากความหมายของคำว่า “บทบาท” ที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาตามสถานภาพหรือตำแหน่งที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในสังคมนั้น

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนไว้ ดังนี้ บวร เทศารินทร์ (2557) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

1. จัดทำแผนนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป
2. จัดตั้ง/รับผิดชอบการใช้งบประมาณ
3. พัฒนาหลักสูตร/จัดการเรียนการสอน

4. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ
5. กำกับ ติดตามประเมินผล ตามแผนงานโครงการ
6. ระดมทรัพยากร ปกครอง ดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ
7. จัดระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
8. ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน สร้างความสัมพันธ์

เวียงชัย วัชรนิรันดร์ (2553) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึงตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงาน ด้านวิชาการ การปกครอง ชุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการข้าราชการครู (2545) ที่กำหนดเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2545 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบโดยเน้นลักษณะงานที่ปฏิบัติและความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบการบริหารงานในฐานะหัวหน้าโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบปริมาณและคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติงานกำหนดหน้าที่และวิธีดำเนินงาน บุคลากรในโรงเรียน ควบคุมดูแลและติดตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการ เช่น การเรียนการสอนและการฝึกอบรม จัดทำระเบียบและวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรแผนการสอน โครงการสอนทั้งวิชาการสามัญและวิชาชีพจัดโปรแกรมการเรียนรู้คู่มือประกอบการเรียนการสอนวัสดุอุปกรณ์การศึกษาจัดบริการแนะแนวห้องสมุดและสื่อทางการศึกษาให้ใช้ได้ ในโรงเรียนและสามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นควบคุมดูแลงานชุรการหรืองานบริหารทั่วไปของโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่ การเงิน พัสดุครุภัณฑ์ ทะเบียน และเอกสารให้เป็นไปตามระเบียบควบคุมดูแลปกครองจัดระบบงานในโรงเรียนกำหนดลักษณะงานมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ติดตามให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาและนิเทศบังคับบัญชาครูอาจารย์นักเรียนนักศึกษาตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ถูกต้องมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงสรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนตามที่กล่าวมาข้างต้นได้ว่า การรับผิดชอบงานทุกอย่างในโรงเรียนกำหนดหน้าที่และวิธีดำเนินงานบุคลากรในโรงเรียน ควบคุมดูแลปกครองจัดระบบงานในโรงเรียนและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาและ

นิเทศบังคับบัญชาครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ถูกต้องมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากวิกฤตเศรษฐกิจการเงินของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 ที่เกิดการเปิดเสรีทางการเงิน คณะกรรมการการศึกษาและเสนอแนะมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการเงินของประเทศ. (2541): อ้างถึงในปริยานุช ธรรมปิยา, 2555, หน้า 1-8) BLBF (Bangkok International Banking Facility) ซึ่งเป็นการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศได้อย่างเสรีทำให้ประเทศไทยอยู่ในสภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศหรือที่เรียกกันว่า IMF

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีกระแสพระราชดำรัสเมื่อเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2540 ว่า “...ความจริงเคยพูดเสมอในที่ประชุมอย่างนี้ว่าการจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญสำคัญที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ให้มีพอเพียงกับตัวเองอันนี้ก็เคยบอกความพอเพียงไม่ได้หมายความว่าทุกคนรอบตัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เองอย่างนั้นมันมากเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรืออำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควรบางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนักอย่างนี้ท่านนักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็ออกมาว่าล้าสมัยจริงอาจล้าสมัยคนอื่นเขาต้องการเศรษฐกิจที่ต้องการแลกเปลี่ยนเรียกว่าเศรษฐกิจการค้าไม่ใช่เศรษฐกิจแบบพอเพียงเลยรู้สึกว่ามันหรรษา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียงได้...”

พระราชดำรัสข้างต้นในปี พ.ศ.2540 คำว่า “เศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน” “เศรษฐกิจแบบพอเพียง” ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการจุดประกายทำให้คนไทยและรวมถึงชาวโลกได้ตั้งสติกคิดถึงความเหมาะสมในการพัฒนาการเศรษฐกิจเช่นที่ผ่านมาและหันมาให้ความสนใจอย่างจริงจังกับแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาภายในชื่อ “เศรษฐกิจพอเพียง”ซึ่งต่อมาก็ได้มีผู้สนับสนุนความคิดนี้เป็นจำนวนมากจนกระทั่งกลายเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาประเทศไทยตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 กล่าวคือ ตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบันและได้รับสนใจเป็นอย่างมากในเวทีโลกในฐานะที่ทางเลือกในการพัฒนามุ่งให้เกิดผลที่ยั่งยืน และนอกจากนั้น

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2555) กล่าวถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจนในเดือนธันวาคม 2541 ไว้ว่า

“... คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อยถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจมีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียงหมายความว่า พอประมาณไม่สุดโต่งไม่โลภ อย่างมากคนเราก็อยู่เป็นสุขพอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีหรรษาก็ได้แต่ว่าต้องไม่เบียดเบียนคนอื่นต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียงทำอะไรก็พอเพียงปฏิบัติตนก็พอเพียง.. ฉะนั้นความพอเพียงนี้ก็แปลว่าความพอประมาณและควรให้เหตุผล...”

“...คำว่าพอเพียงมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีกไม่ได้หมายถึงการพอสำหรับใช้เองเท่านั้นแต่มีความหมายว่าพอมีพอกินพอมีพอกินถ้าใครได้มาอยู่ที่นี้ในศาลานี้เมื่อเท่าไร 20 ปี 25 ปี เมื่อปี 2517 ถึง 2541 ก็ 24 ปี ไซ้ใหม่วันนั้นได้พูดว่าเราควรจะทำปฏิบัติให้พอมีพอกินพอมีพอกินนี่แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเองถ้าแต่ละคนพอมีพอกินก็ใช้ได้ถ้ายิ่งทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดีและประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะไม่พอมีพอกินบางคนก็มีมากบางคนก็ไม่มีเลยสมัยก่อนนี้พอมีพอกินจึงต้องมีนโยบายที่จำทำเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะให้ทุกคนมีพอเพียงได้...”

ปรียานุช ธรรมปิยา (2555, หน้า 55) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิดหลักการและแนวทางปฏิบัติของแต่ละบุคคลในองค์กรโดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองสภาพแวดล้อมความมีเหตุผลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง คือ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตโดยใช้ความรู้ต่าง ๆ อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม คือ รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ละอายที่จะกระทำความชั่วเกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือสังคม มีการแบ่งปันช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่นและชีวิตอื่น ๆ เห็นความสำคัญของการร่วมมือปรองดองกันในสังคมซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน ร่วมสร้างสรรค์พลังในทางบวกอย่างรู้จักสามัคคีนำไปสู่การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าที่ดีและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุวัฒนธรรมความเชื่อและค่านิยมต่าง ๆ

เกษม วัฒนชัย (2551) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงว่าหมายถึง แนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยสามารถประยุกต์ใช้ได้ทุกระดับทั้งในระดับครอบครัว ชุมชนไม่ต้องต่อต้านโลกาภิวัตน์ตรงกันข้ามให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

จिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา (2551) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาทโดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไปไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่พอประมาณความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบการมีภูมิคุ้มกันที่ดีหมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัวปัจจัยเหล่านี้เป็นได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน กล่าวคือเงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบกิจการ ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือ การยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ความซื่อสัตย์ สุจริตความอดทนความเพียรการมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน ฯลฯ ตลอดเวลาที่ประยุกต์ใช้ปรัชญา

รุ่งทิภา สันติผลธรรม. (2552) เศรษฐกิจพอเพียง คือ วิธีการดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาทโดยมีการประมาณตนเอง และรู้จักพึ่งตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาศึกษาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ และสามารถแก้ปัญหาให้กับตนเองและชุมชน มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด รู้จักอดทน อดออม อดกลั้น พัฒนาตนเองให้มีความรู้ รู้จักใช้และรู้จักรักษาทรัพยากรธรรมชาติและในสังคม และในพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อบุคคลชุมชนทุกโอกาส

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self-sufficieny) อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อนซึ่งต้องสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อนเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

แนวคิดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550) เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลามุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤตเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา กล่าวคือ เป็นการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

หลักแนวคิดของการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย คุณลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2. เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และความเพียรการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตไม่โลภและไม่ตระหนี่

ภาพ 1 แสดงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550

สรุป แนวความคิดของหลักสำคัญ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปฏิบัติตนและพัฒนาโดยอาศัยพื้นฐานการดำเนินชีวิตที่มีแนวทางปฏิบัติของทางสายกลาง โดยใช้ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขของความรู้ คุณธรรมในการประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียนตามขอบข่ายงาน 4 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ คือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อการส่งเสริมและให้ความรู้การจัดการเรียนรู้การวางแผนการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ดัดสันในและยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและมีเหตุผล มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งการลงมือปฏิบัติโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเกิดทักษะและส่งเสริมการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารโรงเรียนอย่างมีระบบแบบแผนและคุ้มค่ามากที่สุดโดยยึดหลักคุณธรรมอิทธิบาท 4 ในการพิจารณาการวางแผนการจัดการศึกษาอย่างรอบคอบเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

2. การบริหารงานงบประมาณ คือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารที่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า โดยมีมาตรการในการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณให้มีความรู้ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ จัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมสัปปุริสธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบประมาณ อีกทั้งมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสม เป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่าเสมอ

3. การบริหารงานบุคคล คือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคลโดยการกระตุ้นส่งเสริมความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรครู ได้แก่ เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ จัดสรรงบประมาณในการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมหรือดูงานภายนอก ส่งเสริมให้บุคลากรมีการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการประชุม/ อบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทำงานกับบุคลากรด้วยกันตามหน้าที่ ความรับผิดชอบและความสามารถในแต่ละด้าน และยกย่องเชิดชูให้บุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม อีกทั้งพัฒนาองค์ความรู้ที่อยู่ในชุมชนร่วมกับปราชญ์ชุมชนแนะนำติดตามให้คำปรึกษา

4. การบริหารงานทั่วไป คือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนโดยมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจนต่อการมุ่งพัฒนาบริหารงานในองค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่วางไว้โดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวรวมถึงเงื่อนไขมีความรู้และคุณธรรมมีการวางแผนการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมีการจัดหาปรับปรุงและพัฒนาทรัพยากรในโรงเรียน การปรับภูมิทัศน์โรงเรียน อาคารสถานที่ ส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการจัดการศึกษา และเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียง

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 289 วรรคสองกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิจัดการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 42 กำหนดว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน การศึกษารวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ม.ป.ป. อ้างใน ภัทร์กานต์ จันทร์มา 2558) แนวการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ที่เป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้วางแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1. ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยึดหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของสังคม และการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง
2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เช่น จะต้องทั้งถึงประชาชน มีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตลอดจนบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น
3. ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องกับการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. การกระจายอำนาจให้โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาจะต้องกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้โรงเรียนมีความเป็นอิสระตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Base Management: SBM) ทั้งนี้เพราะผลการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผลผลิต และผลลัพธ์ก็ตาม ล้วนแต่เป็นผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีความคล่องตัวในการตัดสินใจอย่างอิสระในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ขณะนี้วิธีการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีได้กำหนดไว้เหมือนกับการจัดการศึกษา

ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในอนาคตอาจมีการออกข้อบัญญัติ ระเบียบ การบังคับ กำหนดอำนาจการสั่งการ อนุญาต ปฏิบัติการ หรือดำเนินการอื่นใดไปยังโรงเรียนโดยให้ผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจดังกล่าว หรือมอบอำนาจในการอนุญาต อนุมัติ ปฏิบัติการหรือดำเนินการอื่นใดซึ่งเป็นอำนาจตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับคำสั่งของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออำนาจการกอง ผู้อำนวยการสำนักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติแทน

5. การจัดโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เตรียมรองรับการถ่ายโอนโรงเรียน จะต้องจัดโครงสร้างองค์กรภายในตามความจำเป็นและเหมาะสม เช่น การบริหารจัดการอย่างครบถ้วน จำนวนบุคลากรโดยการจัดตั้งฝ่าย ส่วน กอง หรือสำนักการศึกษา ตลอดจนส่วนราชการ สำนักการศึกษา ตลอดจนส่วนราชการภายในที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรการบริหารงานบุคคล คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

6. วิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการศึกษาได้ 2 วิธี คือ การจัดตั้งโรงเรียนขึ้นเองและการถ่ายโอนการศึกษาจากโรงเรียนที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

7. สวัสดิการและความก้าวหน้าของพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีสิทธิ สวัสดิการ และความก้าวหน้าเท่าเทียมกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และในบางรายการจะดีกว่าข้าราชการครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

7.1 ครูและผู้บริหารโรงเรียนจะได้รับความก้าวหน้าตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ สามารถขอประเมินเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะตามที่คณะกรรมการการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด และได้รับเงินวิทยฐานะจนวนกว่าจะเกษียณอายุราชการ โดยไม่มีข้อจำกัด โดยมีได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขกับขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขนาดโรงเรียน หรือระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.2 พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถโอนย้ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

7.3 บุคลากรทางการศึกษาทุกตำแหน่ง สามารถโอนย้ายเปลี่ยนสายงานที่ตนมีคุณสมบัติ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนนอกจากจะสามารถสอบคัดเลือกเปลี่ยนสายงานไปสู่ผู้อำนวยการ/กอง/สำนักการศึกษาได้แล้ว ยังสามารถเปลี่ยนสายงานไปสู่ตำแหน่งรองปลัด และ

ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการกองอื่น ๆ ได้หากมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ.(2562) การบริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามโครงสร้าง ดังนี้

ภาพ 2 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน

ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียน

1. งานบริหารวิชาการ

1.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนการ
แนะแนว
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในโรงเรียน
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. งานบริหารงบประมาณ
  - 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
  - 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
  - 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
  - 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
  - 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
  - 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
  - 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
  - 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
  - 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
  - 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
  - 2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่
เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. งานบริหารทั่วไป

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกโรงเรียน

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน
องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555) กล่าวว่า โรงเรียนสามารถดำเนินการตามแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในโรงเรียนในด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. การบริหารจัดการโรงเรียนต้องกำหนดเป็นนโยบาย ดังนี้
  - 1.1 วิสัยทัศน์พันธกิจแผนปฏิบัติการ
  - 1.2 งานวิชาการงบประมาณ บุคคล บริหารทั่วไป ชุมชนสัมพันธ์
  - 1.3 นำหลักการทรงงานมาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียน
  - 1.4 เน้นการบริหารทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วมรักสามัคคี ไม่ประมาท
2. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน
  - 2.1 การเรียนการสอนจัดทำร่วมแผนการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ
  - 2.2 แหล่งเรียนรู้สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยพัฒนาการจัดการแหล่งเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
  - 2.3 สอนวิชา“เศรษฐกิจพอเพียง”ตามมาตรฐาน ส 3.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม/หลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์เพื่อกำหนดรายวิชา
3. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีดังนี้
  - 3.1 ต่อยอดหรือพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับภูมิสังคมบริบท
  - 3.2 ดำเนินการหลักโดยผู้เรียนด้วยความสมัครใจโดยมีครูช่วยสนับสนุน
  - 3.3 ผู้เรียนใช้หลักคิดหลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักวิชาการอย่างสมเหตุสมผล
  - 3.4 มีการวางแผนอย่างรอบคอบคำนึงถึงความเสี่ยงต่าง ๆ
  - 3.5 ส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม

สมบัติ นพวัถ (2561) การนำศาสตร์พระราชามาจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สามห่วง ได้แก่ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกันประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษาสู่คุณภาพการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ดังต่อไปนี้

ห่วงที่หนึ่ง ความมีเหตุผลในการบริหารการศึกษาโดยทฤษฎี “King Bhumibol PCA Cycle Theory” (วงจร PDCA ของคิงภูมิพล) (P: Plan (Think), C: Communicate (Speak) A: Act (Do)) ซึ่งทฤษฎี “King Bhumibol PCA Cycle” (วงจรคิงภูมิพล) หมายถึง การบริหารโดยใช้กิจกรรมของ 3 องค์ประกอบ (Elements) หลักได้แก่ 1) คิด (Think) สำหรับการวางแผน (Plan: P) 2) พูด (Speak) สำหรับการสื่อสาร (Communication: C) และทำ (Do) สำหรับการปฏิบัติ (Act: A) การบริหารการศึกษาจะเกี่ยวข้องกับการต้องปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาให้มีคุณภาพสัมพันธ์ระหว่างความรู้และประสบการณ์การพัฒนาคู่มือให้สามารถให้คำแนะนำและจัดประสบการณ์ทักษะทางวิชาชีพให้นักเรียนด้วยความมีเหตุผล

ห่วงที่สอง ความพอประมาณด้วยทฤษฎี “การบริหารทรัพยากรการบริหาร” (Managing Resources Management) โดยเป็นการบริหารการศึกษาไทยต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกคนไทยในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ “ทักษะความเป็นคน” เป็นพื้นฐานชีวิตแล้วการมีอาชีพก็จำเป็นต้องมี “ทักษะชีวิต” ด้าน “ทักษะแรงงาน” ในศตวรรษที่ 21 ควรต้องมี “ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น” (Computing and ICT Literacy) และทักษะการใช้สื่อเป็นอย่างรู้เท่าทัน (Communications–Media Literacy) การเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้จำเป็นต้องสอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและไม่หยุดนิ่ง

การบริหารการศึกษาไทยเพื่อคุณภาพผู้เรียนข้างต้นมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงงบประมาณค่าค่าใช้จ่ายของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศควบคู่ไปกับการพัฒนาการพัฒนาแนวคิดความคุ้มค่าจากศาสตร์พระราชาท่วงที่สองคือความพอประมาณสามารถนำมาใช้ได้โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีได้ดังนี้

ทฤษฎี “การบริหารทรัพยากรการบริหาร” (Managing Resources Management) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ (Elements) ต่อไปนี้

1. การประหยัด (Saving) หมายถึง การใช้เท่าที่จำเป็นไม่ฟุ่มเฟือยแต่ถ้ามีความสุขและอยู่ในภาวะที่พอทำได้ก็สมควรที่จะทำสมควรที่จะปฏิบัติ
2. รู้คุณค่า (Knowing Value) หมายถึง ไม่สุดโต่งไม่โลภมากอยู่เป็นสุขอาจจะมิของหรรหาก็ได้แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่นต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ
3. การใช้วิจารณ์ญาณ (Using Judgment) หมายถึง การใช้ความสามารถที่มีอยู่ได้ถูกต้องเหมาะสมกับงานและได้ประโยชน์สูงสุดเต็มตามประสิทธิภาพ
4. การประสานสัมพันธ์ (Human Relating) หมายถึง การใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือร่วมมือกันด้วยความสามัคคีปรองดองเป็นการลดการใช้ทรัพยากรการบริหาร “เงิน” (Money) และเป็นการเพิ่มคุณค่าการใช้ทรัพยากร “คน” (Man)

ทฤษฎีการบริหารทรัพยากรการบริหาร (Mangan Resources Management: Theory) จะก่อให้เกิดสมรรถนะ “ความพร้อมประมาณ”ที่จะทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรู้ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ห่วงที่สามการมีภูมิคุ้มกันโดยทฤษฎี “การมีภูมิคุ้มกัน”โดยการนำประเทศไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” ตามเป้าหมายการพัฒนาต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนไทยเป็นปัจจัยสำคัญ แต่จากงานวิจัยที่น่าสนใจจากนักเศรษฐศาสตร์ได้สะท้อนปัญหาให้เห็นว่าการศึกษาไทยไม่ตอบโจทย์คุณภาพคนตามความต้องการของตลาดแรงงานที่กำลังก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 ในขณะที่การศึกษาของไทยยังอยู่ที่ 2.0 ปัญหา คือ เราจะสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ?

จากข้อความที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน คือ การดำเนินการตามแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในโรงเรียน ในด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และใช้ทฤษฎีห่วงที่หนึ่งความมีเหตุผลในการบริหารการศึกษาโดยทฤษฎี “King Bhumibol PDCA Cycle Theory”ห่วงที่สองความพร้อมประมาณด้วยทฤษฎี “การบริหารทรัพยากรการบริหาร”ห่วงที่สามการมีภูมิคุ้มกันโดยทฤษฎี “การมีภูมิคุ้มกัน” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ขอบเขตของเนื้อหาของการศึกษาจะใช้แนวทางในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจ 4 ด้านของโรงเรียน ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ

แนวปฏิบัติ คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วยห่วง 2 เงื่อนไข เข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรงครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับหน่วยการเรียน และเหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและกำหนดเป้าหมายการศึกษาไว้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตน เพื่อปลูกฝังค่านิยมให้ผู้เรียน มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผลปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานความมีสติปัญญา ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มีความ

รอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบและร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

แนวปฏิบัติคือ การดำเนินงานต้องกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งที่ผู้เรียนเป็นหลักบริหารจัดการงบประมาณโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนยึดหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความถูกต้องของระเบียบกฎหมายความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณมีความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืนมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้มีข้อมูลพร้อมต่อการรายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนตลอดจนการประสานเครือข่ายหรือองค์กรอื่น ๆ ในการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

แนวปฏิบัติคือส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมมีความพอประมาณในการดำเนินชีวิตไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ และตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผลฝึกให้มีการมองไปข้างหน้า และเตรียมตัวให้พร้อมกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทันรวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในศาสตร์ทั้งปวงอันเกี่ยวข้องกับชีวิตโดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งและพอเพียงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์มีการกำหนดระเบียบและวัฒนธรรมในองค์กรที่ส่งเสริมความมีวินัยและคุณธรรมส่งเสริมการแสวงหาความรู้และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

4. ด้านการบริหารทั่วไป

แนวปฏิบัติคือส่งเสริมการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการบริหารงานที่เน้นความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ยึดหลักความพอประมาณอย่างมีเหตุผล ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ และสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่นอยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัยเหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อต่อการเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นของชาติ ส่งเสริมคุณธรรมภายในโรงเรียน เน้นความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติกิจกรรม มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการโรงเรียนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ว่าการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยดำเนินการตามแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไปบนพื้นฐานความมีสติปัญญาดีทางสายกลางในการปฏิบัติมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รพีพรรณ คณาฤทธิ์ (2554) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า 1) ศึกษาระดับการบริหารโรงเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 2) เปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงต่างกันต่อการบริหารโรงเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่อการบริหารโรงเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า 1) ระดับของการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภาพรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดของโรงเรียนต่างก็มีการบริหารโรงเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ทั้งการเปรียบเทียบการบริหารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่า 5 ปี และโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ปีขึ้นไป มีการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

สร้อยวสันต์ ศรีคำแหง (2556) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงบประมาณของโรงเรียนชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1.) ผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งสิ้น 113 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 91.20 อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 67.30 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 2.) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารงบประมาณของโรงเรียนชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ในภาพรวมพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณทุกด้านในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานตามลำดับ 3.) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศอายุระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดโรงเรียนที่ต่างกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารงบประมาณของโรงเรียนชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ทั้งในภาพรวม และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสามารถบริหารงบประมาณด้านการ รายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยมีการลงทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เนื่องจากการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการติดตามและประเมินผล เป็นการแสดงถึงความโปร่งใสในการใช้จ่ายเงินประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงิน เป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของโรงเรียน อาจจะมีข้อชี้ถึงผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินในแต่ละช่วงเวลา โรงเรียนจะต้องทำรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เพื่อยืนยันผลสำเร็จของงานและผลการดำเนินงาน

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารบุคคลและ 4) การบริหารทั่วไป

โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ครูและขนาดของโรงเรียนสรุปได้ดังนี้ 2.1 ครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 2.2 ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มี 1 ด้านที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านบริหารงบประมาณ

ณัฐนิช ศรีลาคำ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 พบว่า 1) การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การวางแผนอัตรากำลังและการดำรงตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และการรักษาวินัยและการออกจากราชการ สำหรับด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ การพิจารณาเพื่อเสนอให้มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม รองลงมาคือ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูที่มีผลงานและความดีหรือมีคุณความดีสมควรเป็นแบบอย่างที่ดีของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ และการฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาระหว่างปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานตำแหน่ง ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากร โดยภาพรวมและ รายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ปาริชาติ สติภา (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านวินัยและการรักษาวินัย 2) ด้านการวางแผนบุคลากร และ 3) ด้านการประเมินของบุคลากร 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร 5) ด้านการให้ผลตอบแทน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้าน

การคัดเลือกบุคลากร และรายข้อพบว่าด้านการพัฒนาบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการปลูกฝังให้ครูกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง รองลงมา คือ การอนุญาตให้บุคลากรลาศึกษาต่อได้และการจัดบุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนาวิชาการอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

เพชรประกาย ชุ่มสาย (2559) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการ การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามเพศประสพการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 17 จำนวน 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบ ค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามเพศโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประยูลย์ นนทะคำจันทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจและ เป้าหมายของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพครู

ภาพรวมอยู่ในระดับมากและการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมากและพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อ 1 โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และข้อ 3 โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ครูนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิต โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเศรษฐกิจพอเพียง

ศรีสุภาวงศ์ ระเบียบ และธีระดา ภิญโญ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า การบริหารโรงเรียนพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานงบประมาณตามลำดับ และผู้บริหาร/ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารโรงเรียนพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรพรรณ พินทุสมิต (2560) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานีมีระดับการบริหารงานวิชาการเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ลวิณรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านบริหารทั่วไปและ 4) ด้านงบประมาณ 2. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทเมื่อจำแนก

ตามตำแหน่งเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนสังกัดภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยอาจเป็น เพราะว่าการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารงานหรือการดำเนินงานต่าง ๆ เป็น เรื่องที่ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักทฤษฎี ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

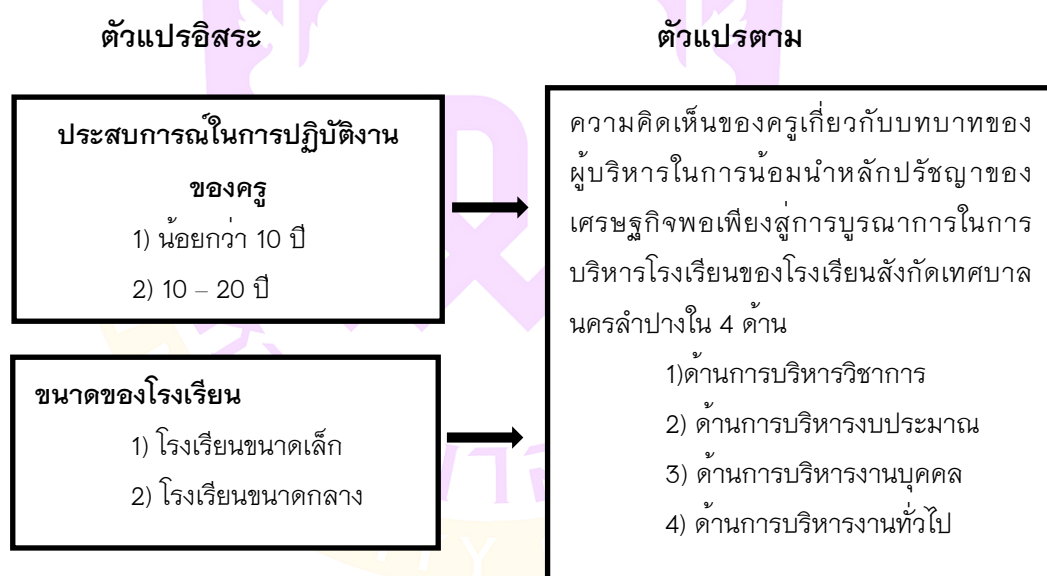
อุณารัตน์ เสมามิ่ง (2560) ได้ศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษา : โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษา : โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามขอบข่ายงานใน 4 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคลและ 4) ด้านการบริหารทั่วไปประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน เซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารจัดการโรงเรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปัญหาและข้อเสนอแนะในการ บริหารจัดการโรงเรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า การบริการจัดการโรงเรียนตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษา : โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลดต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียนมี ปัญหา การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะในการ แก้ปัญหา โรงเรียนควรจัดทำแผนการนิเทศติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานวิชาการที่เป็น ลายลักษณ์อักษรรวมทั้งแต่งตั้งบุคลากรภายในโรงเรียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการ นิเทศติดตามด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า โรงเรียนมีปัญหาขาดการบริหารจัดการความ เสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับงบประมาณ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ให้มีการวางแผน บริหารจัดการความเสี่ยงด้วยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตรวจสอบการใช้งบประมาณโดย

การสรุปโครงการพร้อมทั้งวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่จะต้องพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โรงเรียนมีปัญหาคาดความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังและเป็นระบบ รวมทั้งจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ส่วนด้านการบริหารทั่วไป พบว่า โรงเรียนมีปัญหาคาดระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน บุคลากรทางการศึกษาผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการความเสี่ยงและคณะกรรมการโรงเรียนชั้นพื้นฐานผู้ปกครองชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาน้อย ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาควรแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในวางแผนและการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการควบคุมภายในการติดตาม ตรวจสอบประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาการศึกษาให้สาธารณชนทราบ

รูปนรรักษ์ มาลี (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด พบว่า 1) การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านงานธุรการและงานสารบรรณ ด้านงานทะเบียนและรายงาน ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานประชาสัมพันธ์ ด้านงานคณะกรรมการโรงเรียน ด้านงานเทคโนโลยีการศึกษา และด้านงานสารสนเทศ และการวางแผน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพราะอาจเนื่องมาจาก ครูเห็นความสำคัญของการบริหารทั่วไปว่า งานบริหารทั่วไป เปรียบเสมือนแขนขาของงานวิชาการ อันเนื่องจากทำหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการ ซึ่งเป็นหน้าตาของโรงเรียนที่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมองเห็นได้ง่าย โดยงานธุรการ และงานสารบรรณจะต้องยึดระเบียบประมวลกฎหมายและระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงาน การศึกษาต้องมี ความสะดวก รวดเร็ว และเป็นงานที่ต้องมีการติดต่อและโต้ตอบ การประสานงาน ต้องมีความคล่องแคล่ว ว่องไว และโรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการงานสารบรรณให้มากขึ้น มีการรับส่งหนังสือทางอินเทอร์เน็ต จึงจะสามารถติดต่องานราชการได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และมีการจัดเก็บเอกสารไว้เป็นหมวดหมู่ เป็นระเบียบเป็นปัจจุบันและง่ายแก่การ

ค้นหา อีกประการหนึ่งคือโรงเรียนต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงาน สารบรรณให้ทันสมัย จึงเอื้ออำนวยต่อการทำงานด้านงานสารบรรณ เจ้าหน้าที่เกิดความคล่องตัวและสะดวกสบายในการทำงาน ส่วนงานอาคารสถานที่ที่เป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะงานอาคารสถานที่ เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานอาคาร สถานที่ ให้เหมาะสมกับความสำคัญ ของงานการบริหารอาคารสถานที่ เป็นภารกิจที่สำคัญ ส่วนหนึ่งของการบริหารในโรงเรียนในทุกระดับการศึกษา และถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหาร จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารอาคารสถานที่เป็นอย่างดี จึงจะทำให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพราะอาคารสถานที่ย่อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนนั้น ๆ ด้วยการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 194 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 132 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ขนาดประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล)	21	14
โรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล)	22	15
โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย)	59	41
โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านศรีบุญเรือง)	47	33
โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดป่ารวก)	16	11
โรงเรียนเทศบาล 7 (ศิรินาวิโนวิทยา)	29	18
รวม	194	132

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ ลิเคอร์ท (Likert's Scale) ตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์ วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด

2.2 สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมนิยามศัพท์ และกรอบความคิดที่กำหนดไว้และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบฉบับร่าง

2.3 สร้างแบบสอบถามฉบับจริงและตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content | Validity) ดังนี้

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

3.1.1 นายมานัส นพคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเสริมงามวิทยา (กศ.ม.การบริหารการศึกษา)

3.1.2 นางพณิฏฐา พวงชมพูพิศาล ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนเทศบาล 7 (ศิรินาวินวิทยา) (ศษ.ม., วิจัยและสถิติทางการศึกษา)

3.1.3 ดร.วิมล ปวณบ้นวงศ์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (ปร.ด., การบริหารการพัฒนา)

3.2 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา

3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990, pp.202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3.4 นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาปรับแก้แล้วให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

3.5 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ไปขออนุญาตจากอำนวยการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วยตนเอง
3. รับแบบสอบถามกลับคืน โดยการนัดหมายกำหนดการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม 15-20 วัน ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 132 ชุด จากทั้งหมด 132 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

4.2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยายและใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 209) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง บทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเนื้อหาและใช้ค่าสถิติความถี่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันจากมากไปหาน้อย

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองตัวด้วยค่า t-test และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่าสองตัวด้วยค่า f-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ ด้วยค่า Index of Item – Objective Congruence (IOC)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐาน
  - 3.1 ค่าความถี่ (Frequency Distributions)
  - 3.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 3.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 3.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation)
  - 3.5 การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน(คน)	ค่าร้อยละ
1. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	12	9.09
10 – 20 ปี	83	62.88
20 ปีขึ้นไป	37	28.03
รวม	132	100
2. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	11	8.33
ขนาดกลาง	121	91.67
รวม	132	100

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 62.88 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 28.03 และน้อยที่สุดประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และด้านขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่ขนาดกลางมากที่สุด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และน้อยที่สุดขนาดเล็ก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครู ติ่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง โดยภาพรวม

บทบาทของผู้บริหาร	n = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.39	0.54	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.36	0.55	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.37	0.56	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.32	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	4.36	0.56	มาก

จากตาราง 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ในภาพรวมบทบาทของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.37$) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.36$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ	n = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.40	0.60	มาก
2. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.42	0.61	มาก
3. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ การนิเทศ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.45	0.62	มาก
4. ผู้บริหารมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตามหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้	4.51	0.57	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต	4.52	0.65	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีการพัฒนาการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนโดยยึดหลักเหตุผล	4.31	0.69	มาก
7. ผู้บริหารมีการส่งเสริมผลิตสื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชาติของท้องถิ่นอย่างมีเหตุผล	4.30	0.71	มาก
8. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานวิชาการอย่างมีระบบแบบแผน คุ่มค่า และมีเหตุผล	4.29	0.73	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านวิชาการ	n = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
9. ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมอิทธิบาท4ในการวางแผนงานอย่างรอบคอบเพื่อให้งานวิชาการเป็นไปอย่างมีคุณภาพ	4.36	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย	4.39	0.54	มาก

จากตาราง 4 พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านวิชาการในภาพรวมสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตามหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้ ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานวิชาการอย่างมีระบบแบบแผน คุ่มค่า และมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.29$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ

ด้านการบริหารงบประมาณ	n = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า	4.35	0.59	มาก
2. ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า	4.42	0.64	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการบริหารงบประมาณ	n = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
3. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.42	0.64	มาก
4. ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณให้มีความรู้	4.27	0.67	มาก
5. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	4.39	0.65	มาก
6. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมลัทธิสุจริต 7 ด้วยความเป็นธรรม	4.25	0.67	มาก
7. ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบประมาณด้วยความโปร่งใส	4.39	0.65	มาก
8. ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสมเป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่ำเสมอ	4.35	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.36	0.55	มาก

จากตาราง 5 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบ

งประมาณด้วยความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมลับปฐิสรธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.25$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล

ด้านการบริหารงานบุคคล	N = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล	4.38	0.61	มาก
2. ผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และมีเหตุผล	4.37	0.63	มาก
3. ผู้บริหารมีการยกย่องเชิดชูให้บุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมและดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ	4.35	0.63	มาก
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า	4.28	0.65	มาก
5. ผู้บริหารมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล	4.37	0.66	มาก
6. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม หรือดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า	4.45	0.62	มาก
7. ผู้บริหารมีการประชุม/ อบรมเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทำงานกับบุคลากรด้วยกัน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม	4.40	0.64	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานบุคคล	N = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
8. ผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และโปร่งใส	4.36	0.65	มาก
9. ผู้บริหารมีระบบกลไกการให้คำปรึกษาแก่ครูในโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.32	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	4.36	0.64	มาก

จากตาราง 6 พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมบทบาทผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม หรือดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.28$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 132		ระดับบทบาท
	($\bar{X}$)	(S.D.)	
1. ผู้บริหารมีการการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน	4.43	0.58	มาก
2. ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล	4.35	0.62	มาก
3. ผู้บริหารมีการปรับสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น น่าอยู่และมีการวางมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า	4.32	0.69	มาก
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ได้ประโยชน์สูงสุดและส่งเสริมการเรียนรู้ในการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบ	4.27	0.69	มาก
5. ผู้บริหารมีจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม	4.16	0.78	มาก
6. ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความพอเพียงและพอประมาณ	4.33	0.64	มาก
7. ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียง	4.39	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย	4.32	0.66	มาก

จากตาราง 7 พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมบทบาทผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารมีการการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อการบริหารโรงเรียนพอเพียง ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.16$)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน	เล็ก (n ₁ =11)		กลาง (n ₂ =121)		t-test	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
1. การบริหารงานวิชาการ	4.12	0.30	4.42	0.55	-2.908*	.010
2. การบริหารงานงบประมาณ	4.26	0.38	4.36	0.05	-.812	.430
3. การบริหารงานบุคคล	4.22	0.32	4.38	0.57	-1.422	.173
4. การบริหารงานทั่วไป	4.05	0.37	4.35	0.60	-2.377*	.031
รวม	4.04	0.27	4.24	0.53	-2.126*	.048

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารในการ
 นำเสนอหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล
 นครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .05 และพบว่าการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป
 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทด้านการบริหารงานวิชาการ
 ของผู้บริหารในการนำเสนอหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการ
 บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน**

การบริหารงานวิชาการ	เล็ก (n ₁ = 11)		กลาง (n ₂ = 121)		t-test	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
1. ผู้บริหารมีการนำเสนอหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การบูรณาการการวางแผนงาน การจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.00	0.00	4.44	0.618	-7.800*	.000
2. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดย ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.91	0.30	4.46	0.61	-5.209*	.000
3. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การ จัดทำสื่อการเรียนรู้ การนิเทศ การ วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	3.91	0.30	4.50	0.63	-5.451*	.000
4. ผู้บริหารมีการกำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตาม หลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรม นำความรู้	4.27	0.47	4.53	0.58	-1.704	.112

ตาราง 9 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	เล็ก		กลาง		t-test	sig.
	(n ₁ = 11)		(n ₂ = 121)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
5. ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่ เน้นการนำคุณธรรมนำ ความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต	4.36	0.51	4.53	0.66	-.809	.420
6. ผู้บริหารมีการพัฒนาการแนะแนว การศึกษาต่อให้ผู้เรียนโดยยึดหลัก เหตุผล	4.18	0.41	4.32	0.71	-1.018	.323
7. ผู้บริหารมีการส่งเสริมผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ สอดคล้องกับวิสัย ทัศน์ของท้องถิ่นอย่างมีเหตุผล	4.09	0.70	4.31	0.71	-1.002	.318
8. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณใน การบริหารงานวิชาการอย่างมีระบบ แบบแผน คุ่มค่า และมีเหตุผล	4.18	0.75	4.30	0.73	-.505	.615
9. ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมอิทธิ บาท4ในการวางแผนงานอย่าง รอบคอบเพื่อให้งานวิชาการเป็นไป อย่างมีคุณภาพ	4.18	0.41	4.37	0.67	-1.393	.183
รวม	4.12	0.30	4.42	0.55	-2.908*	.010

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ความคิดเห็นของครู ตอบทบาทด้านการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมี
การกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การ

จัดทำสื่อการเรียนรู้ การนิเทศ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทด้านการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารงานงบประมาณ	เล็ก (n ₁ = 11)		กลาง (n ₂ = 121)		t-test	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า	4.09	0.54	4.37	0.59	-1.640*	.011
2. ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า	4.18	0.41	4.44	0.66	-1.887*	.002
3. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.45	0.52	4.41	0.65	.203	.250
4. ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณให้มีความรู้	4.18	0.60	4.28	0.67	-.471	.204
5. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	4.55	0.69	4.38	0.71	.741	.657
6. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมสัปปุริสธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม	4.27	0.47	4.25	0.69	.117	.089
7. ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบประมาณด้วยความโปร่งใส	4.36	0.67	4.40	0.65	-.161	.999

ตาราง 10 (ต่อ)

การบริหารงานงบประมาณ	เล็ก		กลาง		t-test	sig.
	(n ₁ = 11)		(n ₂ = 121)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
8. ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสม เป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่ำเสมอ	4.00	0.63	4.38	0.65	-1.905*	.022
รวม	4.26	0.38	4.36	0.57	-.812	.430

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่าความคิดเห็นของครู ตอบทบาทด้านการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสม เป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่ำเสมอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู วัตถุประสงค์ด้านการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารงานบุคคล	เล็ก (n ₁ =11)		กลาง (n ₂ =121)		t-test	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
	1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล	4.00	0.45	4.37		
2. ผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และมีเหตุผล	4.00	0.45	4.30	0.64	-2.757*	.015
3. ผู้บริหารมีการยกย่องเชิดชูให้บุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมและดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ	4.18	0.41	4.36	0.65	-1.343	.199
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า	4.18	0.41	4.29	0.66	-.790	.442
5. ผู้บริหารมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล	4.18	0.41	4.39	0.68	-1.513	.150
6. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม หรือดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า	4.45	0.52	4.45	0.63	.042	.967

ตาราง 11 (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	เล็ก		กลาง		t-test	sig.
	(n ₁ =11)		(n ₂ =121)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
7. ผู้บริหารมีการประชุม/ อบรมเชิงปฏิบัติ การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทำงานกับบุคลากรด้วยกัน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม	4.45	0.52	4.40	0.65	.286	.775
8. ผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เป็นไปอย่างบริสุทธิ์และโปร่งใส	4.27	0.47	4.37	0.66	-.648	.528
9. ผู้บริหารมีระบบกลไกการให้ คำปรึกษาแก่ครูในโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	0.41	4.33	0.70	-1.081	.295
รวม	4.22	0.32	4.38	0.57	-1.442	.173

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่าความคิดเห็นของครู ตอบทบาทด้านการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ่อบทบาทด้านการบริหารงานทั่วไปของ
ผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการ
บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารงานทั่วไป	เล็ก (n ₁ =11)		กลาง (n ₂ =121)		t-test	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
	1. ผู้บริหารมีการการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน	4.27	0.47	4.45		
2. ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสม โดยยึดหลักความมีเหตุผล	4.09	0.30	4.37	0.63	-2.610*	.017
3. ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสม โดยยึดหลักความมีเหตุผล	4.00	0.63	4.35	0.69	-1.729	.109
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ได้ประโยชน์สูงสุดและส่งเสริมการเรียนรู้ในการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบ	4.00	0.45	4.29	0.70	-1.940	.072
5. ผู้บริหารมีจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม	3.91	0.54	4.18	0.80	-1.532	.147
6. ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความพอเพียงและพอประมาณ	4.00	0.45	4.36	0.65	-2.473*	.027

ตาราง 12 (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	เล็ก		กลาง		t-test	sig.
	(n ₁ =11)		(n ₂ =121)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂		
7. ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียง	4.09	0.32	4.42	0.66	-3.042*	.006
รวม	4.05	0.37	4.35	0.60	-2.377*	.031

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่าความคิดเห็นของครู ตอบทบาทด้านการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความพอเพียงและพอประมาณ และผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการ
 น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียน
 สังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารโรงเรียน	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20ปี ขึ้นไป		F	sig.
	(n ₁ = 12)		(n ₂ = 83)		(n ₃ = 37)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
1. การบริหารงานวิชาการ	4.14	0.45	4.44	0.55	4.37	0.52	1.762	.176
2. การบริหารงาน งบประมาณ	4.11	0.53	4.40	0.55	4.33	0.55	1.432	.234
3. การบริหารงานบุคคล	4.19	0.55	4.40	0.55	4.34	0.58	.769	.466
4. การบริหารงานทั่วไป	4.19	0.55	4.40	0.55	4.30	0.61	1.467	.234
รวม	4.01	0.49	4.27	0.52	4.21	0.57	1.449	.239

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการ
 การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัด
 เทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวม พบว่าน้อยกว่า 10
 ปี 10 ถึง 20 ปี และ 20ปี ขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ทั่วประเทศของผู้บริหารด้านการบริหารงานวิชาการในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานวิชาการ	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20 ปี ขึ้นไป		F	sig.
	(n ₁ = 12)		(n ₂ = 83)		(n ₃ = 37)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.00	0.60	4.48	0.61	4.35	0.54	3.663*	.028
2. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.17	0.39	4.51	0.61	4.30	0.62	2.712	.070
3. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้อ การนิเทศ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.17	0.72	4.52	0.61	4.38	0.64	1.940	.148
4. ผู้บริหารมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตามหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้	4.42	0.52	4.52	0.59	4.51	0.56	.165	.848
5. ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต	4.33	0.49	4.52	0.69	4.57	0.60	.591	.555

ตาราง 14 (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20 ปี ขึ้นไป		F	sig.
	(n ₁ = 12)		(n ₂ = 83)		(n ₃ = 37)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
6. ผู้บริหารมีการพัฒนาการ แนะแนวการศึกษาต่อให้ ผู้เรียนโดยยึดหลักเหตุผล	3.92	0.67	4.37	0.71	4.30	0.62	2.359	.099
7. ผู้บริหารมีการส่งเสริม ผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมชาติ ของท้องถิ่นอย่างมีเหตุผล	4.08	0.67	4.34	0.72	4.27	0.65	.706	.495
8. ผู้บริหารมีการจัดสรร งบประมาณในการบริหารงาน วิชาการอย่างมีระบบแบบแผน คุ้มค่า และมีเหตุผล	4.00	0.83	4.29	0.73	4.38	0.68	1.235	.294
9. ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรม อิทธิบาท 4 ในการวางแผนงาน อย่างรอบคอบเพื่อให้งาน วิชาการเป็นไปอย่างมี คุณภาพ	4.17	0.56	4.42	0.67	4.27	0.62	1.239	.293
รวม	4.14	0.45	4.44	0.55	4.37	0.52	1.762	.176

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารด้านการบริหารงานวิชาการในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารด้านการ
บริหารงานงบประมาณในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณา
การในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ใน
การปฏิบัติงาน

การบริหารงาน งบประมาณ	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20 ปี ขึ้นไป		F	sig.
	(n ₁ = 12)		(n ₂ = 83)		(n ₃ = 37)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า	4.08	0.52	4.42	0.59	4.27	0.61	2.198	.115
2. ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า	4.25	0.45	4.46	0.67	4.38	0.64	.636	.531
3. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.17	0.58	4.42	0.67	4.49	0.61	1.132	.326
4. ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณให้มีความรู้	4.00	0.85	4.34	0.63	4.22	0.67	1.541	.218
5. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	4.08	0.90	4.42	0.68	4.43	0.69	1.282	.281
6. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมสัมปยุตธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม	4.17	0.58	4.31	0.68	4.14	0.67	1.008	.368

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารงาน งบประมาณ	น้อยกว่า 10 ปี (n ₁ = 12)		10 ถึง 20 ปี (n ₂ = 83)		20 ปี ขึ้นไป (n ₃ = 37)		F	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
7. ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และ รายงานการใช้งบประมาณ ด้วยความโปร่งใส	4.17	0.72	4.41	0.63	4.43	0.69	.818	.444
8. ผู้บริหารมีการประชุม ปรึกษาหารือในการใช้ งบประมาณดำเนินงานอย่าง เหมาะสม เป็นเหตุเป็นผล เพื่อการใช้ประโยชน์ของ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและ สม่ำเสมอ	4.00	0.74	4.41	0.66	4.32	0.58	2.130	.123
รวม	4.11	0.53	4.40	0.52	4.33	0.55	1.432	.243

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารด้านการบริหารงานงบประมาณในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารด้านการบริหารงานบุคคลในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานบุคคล	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20ปี ขึ้นไป		F	sig.
	(n ₁ = 12)		(n ₂ = 83)		(n ₃ = 37)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
1. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล	3.83	0.72	4.43	0.59	4.30	0.66	5.023*	.008
2. ผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และมีเหตุผล	4.08	0.67	4.42	0.63	4.35	0.63	1.526	.221
3. ผู้บริหารมีการยกย่องเชิดชูให้บุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมและดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ	4.33	0.49	4.39	0.64	4.27	0.65	.429	.652
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า	4.17	0.58	4.31	0.66	4.24	0.61	.351	.704
5. ผู้บริหารมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนเพื่อเพิ่ม	4.17	0.58	4.42	0.67	4.32	0.67	.915	.403

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20ปี ขึ้นไป		F	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
พูนความรู้ความสามารถ ด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และมีเหตุผล								
6. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ บุคลากรเข้ารับการอบรม หรือดูงานจากหน่วยงาน ภายนอกอย่างมีเหตุผลและ เกิดความคุ้มค่า	4.33	0.65	4.48	0.61	4.41	0.64	.411	.664
7. ผู้บริหารมีการประชุม/ อบรมเชิงปฏิบัติ การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่าง การทำงานกับบุคลากร ด้วยกัน โดยยึดหลักการมี ส่วนร่วม	4.33	0.65	4.41	0.63	4.41	0.69	.074	.928
8. ผู้บริหารโรงเรียนมีการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในโรงเรียน เป็นไปอย่างบริสุทธิ์และ โปร่งใส	4.08	0.80	4.40	0.62	4.38	0.64	1.262	.287
9. ผู้บริหารมีระบบกลไกการ ให้คำปรึกษาแก่ครูใน โรงเรียนเพื่อ ให้ การ บริหารงานในโรงเรียนเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ	4.25	0.62	4.33	0.70	4.32	0.67	.065	.937
รวม	4.19	0.55	4.40	0.55	4.34	0.58	.769	.466

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ความความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารด้านการบริหารงานบุคคลในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารด้านการบริหารงานทั่วไปในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานทั่วไป	น้อยกว่า 10ปี (n ₁ = 12)		10 ถึง 20 ปี (n ₂ =83)		20ปี ขึ้นไป (n ₃ =37)		F	sig.
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
	1. ผู้บริหารมีการการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน	4.25	0.45	4.47	0.57	4.41		
2. ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การการบริหารงานอย่างชัดเจนเหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล	4.00	0.74	4.39	0.58	4.38	0.64	2.140	.122
3. ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การการบริหารงานอย่างชัดเจนเหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล	4.08	0.67	4.36	0.69	4.30	0.70	.870	.422

ตาราง 17 (ต่อ)

การบริหารงาน บุคคล	น้อยกว่า 10 ปี		10 ถึง 20 ปี		20ปี ขึ้นไป		F	sig.
	(n ₁ = 12)		(n ₂ = 83)		(n ₃ = 37)			
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃		
4. ผู้บริหารมีการจัดสรร สื่อการเรียนการสอน เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ได้ ประโยชน์สูงสุดและ ส่งเสริมการเรียนรู้ใน การใช้บริการเทคโนโลยี สารสนเทศทุกรูปแบบ	4.00	0.60	4.33	0.72	4.22	0.63	1.314	.272
5. ผู้บริหารมีจัดการ วัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไป ตามความต้องการของ บุคลากรอย่างเหมาะสม	3.83	0.84	4.22	0.80	4.14	0.71	1.298	.277
6. ผู้บริหารมีการประชุมวาง แผนการจัดกิจกรรมและ โครงการต่างๆ เพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนและการ ดำเนินงานอย่างมี ประสิทธิภาพ เกิดความ พอใจและพอประมาณ	4.08	0.67	4.36	0.62	4.35	0.68	1.017	.365
7. ผู้บริหารมีการเปิดโอกาส ให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วน ร่วมรับผิดชอบการบริหาร จัดการโรงเรียนเพื่อให้การ บริหารโรงเรียนพอเพียง	4.17	0.58	4.45	0.61	4.35	0.72	0.331	.331
รวม	4.06	.57	4.37	.58	4.31	.61	1.467	.234

หมายเหตุ: * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า คิดเห็นของครู ตอบบทบาทของผู้บริหารด้านการบริหารงานทั่วไปในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน

ตาราง 18 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ การวิเคราะห์งานวิชาการ พัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ	13
2. ผู้บริหารเป็นผู้นำด้านการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนในการวางแผนการบริหารงาน จัดให้มีการแบ่งฝ่ายรับผิดชอบอย่างชัดเจน	8
3. ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความชัดเจนตรงความจริง โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	5
4. ผู้บริหารเปิดโลกทัศน์ให้นักเรียนอย่างเต็มกำลังโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4

จากตาราง 18 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการ ข้อเสนอแนะที่มีความถี่

สูงสุดคือ ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ การวิเคราะห์งานวิชาการ พัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ ผู้บริหารเป็นผู้นำด้านการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนในการวางแผนการบริหารงาน จัดให้มีการแบ่งฝ่ายรับผิดชอบอย่างชัดเจน ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษา มีความชัดเจนตรงความจริง โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 19 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. การวางแผนบริหารการจัดการงบประมาณของโรงเรียนแล้วดำเนินการตามแผน มีการติดตามผล และนำผลการติดตามมาปรับปรุง การบริหารงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	11
2. ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารงบประมาณโดยมีหลักธรรมาภิบาล มีการจัดการบริหารงบประมาณ ตรวจสอบได้ ดำเนินการบริหารงบประมาณตามระเบียบอย่างชัดเจนและมีความโปร่งใสในการบริหาร	8
3. ผู้บริหารจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและโรงเรียนอย่างสูงสุด	6

จากตาราง 19 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ การวางแผนบริหารการจัดการงบประมาณของโรงเรียนแล้วดำเนินการตามแผน มีการติดตามผล และนำผลการติดตามมาปรับปรุง การบริหารงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงมาบริหารงบประมาณโดยมีหลักธรรมาภิบาล มีการจัดการบริหารงบประมาณ ตรวจสอบได้ ดำเนินการบริหารงบประมาณตามระเบียบอย่างชัดเจนและมีความโปร่งใส ในการบริหารส่วนข้อเสนอนี้ที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและโรงเรียนอย่างสูงสุด

ตาราง 20 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามข้อข่าย ของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ผู้บริหารเน้นหลักการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถของแต่ละบุคคล โดยไม่มีความรู้สึกส่วนตัวต่อบุคลากร	18
2. ส่งเสริมให้ครู บุคลากร ได้รับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เข้าร่วมเป็นเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง	13
3. ผู้บริหารการศึกษา บริหารงานบุคคลด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม มีการเสริมแรงบวกต่อคณะครูและผู้ที่บังคับบัญชา ตามหลักการครองตน ครองคน และครองงาน	7

จากตาราง 20 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามข้อข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ด้านการบริหารงานบุคคล ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้บริหารเน้นหลักการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถของแต่ละบุคคล โดยไม่มีความรู้สึกส่วนตัวต่อบุคลากร รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครู บุคลากร ได้รับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เข้าร่วมเป็นเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ผู้บริหารการศึกษา บริหารงานบุคคลด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม มีการเสริมแรงบวกต่อคณะครูและผู้ที่บังคับบัญชาตามหลักการครองตน ครองคน และครองงาน

ตาราง 21 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่
การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่าย
ของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ผู้บริหารปรับภูมิทัศน์ให้โรงเรียนนาดู น่ายู่ และนาเรียน	14
2. จัดระบบการดูแลนักเรียนให้ครูได้เข้าใจ เข้าถึง และ แก้ปัญหาให้กับนักเรียน	10
3. ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรม/โครงการเข้าค่ายที่สามารถ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	9
4. จัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสม ยึด หลักความมีเหตุผล	5

จากตาราง 21 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ด้านการบริหารงานทั่วไป ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้บริหารปรับภูมิทัศน์ให้โรงเรียนนาดู น่ายู่ และนาเรียน รองลงมาคือ จัดระบบการดูแลนักเรียนให้ครูได้เข้าใจ เข้าถึง และแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ จัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสม ยึดหลักความมีเหตุผล

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูตอบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหาร และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 194 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครู ตอบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ในภาพรวมบทบาทของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป

1.1 บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านวิชาการพบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหาร

วิชาการในภาพรวมสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตามหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานวิชาการอย่างมีระบบแบบแผน คุ่มค่า และมีเหตุผล

1.2 บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบประมาณด้วยความโปร่งใส ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมสัปปุริสธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม

1.3 บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมบทบาทผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหรือดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า

1.4 บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้าน

การบริหารงานทั่วไป พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมบทบาทผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้เกิดการบริหารโรงเรียนพอเพียง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นของครูต่อบทบาทด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ การนิเทศ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทด้านการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นของครูต่อบทบาทด้านการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนก

ตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสม เป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่ำเสมอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทด้านการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทด้านการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทด้านการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นของครู ต่อบทบาทด้านการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความพอเพียงและพอประมาณ และผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

เศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่าข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ การวิเคราะห์งานวิชาการ พัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการกำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ ผู้บริหารเป็นผู้นำด้านการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนในการวางแผนการบริหารงาน จัดให้มีการแบ่งฝ่ายรับผิดชอบอย่างชัดเจน ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความชัดเจนตรงความจริง โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่าข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ การวางแผนบริหารการจัดการงบประมาณของโรงเรียนแล้วดำเนินผลตามแผน มีการติดตามผล และนำผลการติดตามมาปรับปรุง การบริหารงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารงบประมาณโดยมีหลักธรรมาภิบาล มีการจัดการบริหารงบประมาณ ตรวจสอบได้ ดำเนินการบริหารงบประมาณตามระเบียบอย่างชัดเจนและมีความโปร่งใสในการบริหารส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและโรงเรียนอย่างสูงสุด

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่าข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้บริหารเน้นหลักการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เต็มความสามารถของแต่ละบุคคล โดยไม่มีความรู้สึกส่วนตัวต่อบุคลากร รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครู บุคลากร ได้รับการอบรม สัมมนา ศึกษาร่วมเป็นเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุดคือ ผู้บริหารการศึกษา บริหารงานบุคคลด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม มีการเสริมแรงบวกต่อคณะครูและผู้ที่บังคับบัญชาตามหลักการครองตนครองคนและครองงาน

4.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้บริหารปรับภูมิทัศน์ให้โรงเรียนน่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน รองลงมาคือ จัดระบบการดูแลนักเรียนให้ครูได้เข้าใจเข้าถึง และแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุด คือ จัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสม ยึดหลักความมีเหตุผล

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปางในภาพรวมบทบาทของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า และมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสุภาวงศ์ ระวัง และธีระดา ภิญญา (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า การบริหารโรงเรียนพอเพียงโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไปและด้านบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ สอดคล้องกับ ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารบุคคลและ 4) การบริหารทั่วไปโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเพชรประภาร์ ชุมสาย (2559) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งรัดในการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นรูปธรรมโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประกอบกับมีการประสานกับทุกภาคส่วนในการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

โดยจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียน รวมทั้งบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในทุกระดับชั้น และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารวิชาการในภาพรวมสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต อีกทั้งมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตามหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูรย์ นนทะคำจันทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมากและพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือโรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ครูนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตและสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรหมน พินทุสมิต (2560) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานีมีระดับการบริหารงานวิชาการเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยยวสันต์ ศรีคำแหง (2556) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงบประมาณของโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการบริหารงบประมาณของโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ใน

ภาพรวมพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48) และสอดคล้องกับอุบล มีแสง (2556) การวิจัยการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่าโรงเรียนมีการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านนการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ บูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมบทบาทผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหรือดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า และมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนิช ศรีลาคำ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 พบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ การพิจารณาเพื่อเสนอให้มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม รองลงมาคือ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูที่มีผลงานและความดีหรือมีคุณความดีสมควรเป็น แบบอย่างที่ดีของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ และการฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาระหว่างปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานตำแหน่ง ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ สติภา (2558) พบว่าด้านการพัฒนาบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปลูกฝังให้ครูกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง รองลงมาคือการอนุญาตให้บุคลากรลาศึกษาต่อได้และการจัดบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาวิชาการอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง สังกัดเทศบาลนครลำปาง ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

สังกัดเทศบาลนครลำปางด้านการบริหารงานทั่วไปในภาพรวมบทบาทผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการการันต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนและมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐปนรรักษ์ มาลี (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด พบว่า 1) การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าด้านงานธุรการและงานสารบรรณ ด้านงานทะเบียนและรายงาน ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานประชาสัมพันธ์ ด้านงานคณะกรรมการโรงเรียน ด้านงานเทคโนโลยีการศึกษา และด้านงานสารสนเทศ และการวางแผน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู วัตถุประสงค์ของผู้บริหารในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการ ในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทางการบริหารวิชาการผู้บริหารมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีการส่งเสริมให้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ การนิเทศ ส่วนทางด้านการบริหารงานทั่วไปผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล มีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความพอเพียงและพอประมาณ และมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป สอดคล้องกับ งานวิจัยของเพชรประภาร์ ชุมสาย (2559) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบ บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการ บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานใน ภาวรวม น้อยกว่า 10 ปี 10 ถึง 20 ปี และ 20 ปี ขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการ จัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรประภาร์ ชุมสาย (2559) ได้ ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่าการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อย ต่างก็มุ่งมั่นในการพัฒนา สถานศึกษา โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตและ เสถียรภาพทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของลวิณรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2560) พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทประสบการณ์ในการทำงานของ โรงเรียนในสังกัดภาพรวมไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์ใน การทำงานต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เป็น เพราะว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารงานหรือ การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักทฤษฎีทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านวิชาการ ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานวิชาการอย่างมีระบบแบบแผน คุ่มค่า และมีเหตุผล

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมสัปปุริสธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีเหตุผล และเกิดความคุ้มค่า

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรมีจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารวบรวมงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบในการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องปัญหาและขอบเขตของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **การศึกษา: การขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555 ข). **แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกษม วัฒนชัย. (2551). **เส้นทางสู่ความพอเพียง**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2551). **คำปรารภในคำพอสอนประมวลพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพระดาบส.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ**. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- ฐปนรรักษ์ มาลี. (2561). **การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด**. *วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(1), 177-188.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2553). **การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรภัทร วงษ์สว่าง. (2557). **การบริหารทั่วไป**. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2557, จาก <http://www.twtutor.com>.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี: ตีรณสาร.
- ณัฐนิช ศรีลาคำ. (2558). **การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สารนิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2556). **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ**. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- บวร เทศารินทร์. (2557). **บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนผู้อำนวยการโรงเรียนขั้นพื้นฐาน**. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2557, จาก <http://www.school.obec.go.th>.
- ปาริชาติ สติภา. (2558). **การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- ประยูลย์ นนทะคำจันทร์. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3**. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 13(60), 129-139.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปริยานุช ธรรมปิยา. (2555). **วิกฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและเยาวชน สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารบุคคล**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- พดิน แดงจวง. (2554). **รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ดวงกลมพัลลภลิขิต.
- พรหมมน พินทุสมิต. (2560). **การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- เพชรประภาร์ ชุ่มสาย. (2559). **การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**. วิทยานิพนธ์. ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ภัทร์กานต์ จันทร์มา. (2558). **คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล:กรณีศึกษาเทศบาลนครสงขลาและเทศบาลนครหาดใหญ่** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ภัทร์กานต์ จันทร์มา. (2558). **คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล:กรณีศึกษาเทศบาลนครสงขลาและเทศบาลนครหาดใหญ่**. วิทยานิพนธ์. ปร.ด., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2560). **การขับเคลื่อนด้านการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.sufficiencyeconomy.org/eduplan/>
- ระพีพรรณ คณาฤทธิ์. (2554). **การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาพอเพียงของโรงเรียน**

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.วิทยานิพนธ์ กศ.
ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, กรุงเทพฯ.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). **ราชกิจจานุเบกษา**. 134(40 ก). หน้า 77.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). **การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขั้นพื้นฐาน**. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- รุ่งทิวา สันติผลธรรม. (2552). **การนำเสนอแนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัด
นครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์. ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ลวัญรัตน์ ชัยกิจฉนาภรณ์. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศึกษาชัยนาท. **วารสารศึกษาศาสตร์ มมร**, 5(1), 1-16.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). **แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา** (พิมพ์
ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรยุทธ ชาตะกาญจน์. (2552). **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ**
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันทนา เมืองจันทร์. (2555). **การบริหารงานวิชาการ**. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2555, จาก
<http://www.meo.go.th/wijai/lesson%207.pdf>
- เวียงชัย วัชรนิรันดร์. (2553). **ผู้บริหารมีอาชีพ**. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2557, จาก
<http://www.gotoknow.org>
- ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). **การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**. สารนิพนธ์ กศ.
ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศรีสุภาวงศ์ ระเริง และธีระดา ภิญโญ. (2559). **การบริหารโรงเรียนพอเพียง โดยใช้หลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1**. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- สมบัติ นพรัถ. (2561). **ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาศาสตร์การบริหาร**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สร้อยวสันต์ ศรีคำแหง. (2557). **การบริหารงบประมาณของโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 1** สารนิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,
กาญจนบุรี.

- สกุณา กวินยังยืน. (2552). **สถานภาพและบทบาทของหญิงชาวม้ง:กรณีศึกษาบ้านเข็กน้อย ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทธรรมเกล้า.
- สุทธิวัชร ทับเจริญ. (2550). **อนาคตภาพการบริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2549 – 2558)**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานงบประมาณ. (2552). **คู่มือปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานงบประมาณ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. (2553). **แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553**. ราชบุรี: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **รายงานการวิจัยและพัฒนาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 1)**. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2561. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อนิวัช แก้วจำนง. (2554). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. สงขลา: นำศิลปะโฆษณา.
- อินทิรา หิรัญสาย. (2553). **การบริหารการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2555, จาก <http://www.intira.net>.
- อุณรัตน์ เสมามิ่ง. (2560). **การบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา:โรงเรียนเซนต์ยอเซฟกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1**. สารนิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- อุบล มีแสง. (2556). **การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี**. วารสารบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 7(2), 126-140.

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางโดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้านจำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน

นางสาวเขมนิจ คำคะมูล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- ( ) ชาย
- ( ) หญิง

2. อายุ

- ( ) ต่ำกว่า 30 ปี
- ( ) 31 – 40 ปี
- ( ) 41 – 50 ปี
- ( ) 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาโท
- ( ) ปริญญาเอก
- ( ) อื่นๆ

4. ประสบการณ์การทำงาน

- ( ) น้อยกว่า 10 ปี
- ( ) 10 – 20 ปี
- ( ) 20 ปีขึ้นไป

5. ขนาดของโรงเรียนที่สังกัด

- ( ) ขนาดเล็ก
- ( ) ขนาดกลาง

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางแบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพของงานวิชาการโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพของงานวิชาการโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารวิชาการ						
1	ผู้บริหารมีการนอมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการวางแผนงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ					
2	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ การนิเทศ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้					
4	ผู้บริหารมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจนตามหลักสูตรแกนกลางโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้					
5	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการนำคุณธรรมนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต					
6	ผู้บริหารมีการพัฒนาการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนโดยยึดหลักเหตุผล					
7	ผู้บริหารมีการส่งเสริมผลิตสื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชาติของท้องถิ่นอย่างมีเหตุผล					
8	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานวิชาการอย่างมีระบบแบบแผนคุ้มค่า และมีเหตุผล					
9	ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมอิทธิบาท4ในการวางแผนงานอย่างรอบคอบเพื่อให้งาน					

ข้อ	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	วิชาการเป็นไปอย่างมีคุณภาพ					
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
1	ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการวางแผนงบประมาณอย่างคุ้มค่า					
2	ผู้บริหารมีมาตรการการใช้ทรัพยากรและระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า					
3	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานกลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณให้มีความรู้					
5	ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้					
6	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณโดยยึดหลักคุณธรรมสัปปุริสธรรม 7 ด้วยความเป็นธรรม					
7	ผู้บริหารมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้งบประมาณด้วยความโปร่งใส					
8	ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือในการใช้งบประมาณดำเนินงานอย่างเหมาะสม เป็นเหตุเป็นผลเพื่อการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสม่ำเสมอ					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
1	ผู้บริหารมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการบริหารงานบุคคล					

ข้อ	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
2	ผู้บริหารมีการวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรโดยยึดหลักความรู้ความสามารถ และมีเหตุผล					
3	ผู้บริหารมีการยกย่องเชิดชูให้บุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมและดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ					
4	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า					
5	ผู้บริหารมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล					
6	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม หรือดูงานจากหน่วยงานภายนอกอย่างมีเหตุผลและเกิดความคุ้มค่า					
7	ผู้บริหารมีการประชุม/ อบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทำงานกับบุคลากรด้วยกัน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม					
8	ผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และโปร่งใส					
9	ผู้บริหารมีระบบกลไกการให้คำปรึกษาแก่ครูในโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
1	ผู้บริหารมีการการรณอมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการการ					

ข้อ	ระดับความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	บริหารงานทั่วไปของโรงเรียน					
2	ผู้บริหารมีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยยึดหลักความมีเหตุผล					
3	ผู้บริหารมีการปรับสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นน่าอยู่และมีการวางมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า					
3	ผู้บริหารมีการปรับสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นน่าอยู่และมีการวางมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า					
4	ผู้บริหารมีการจัดสรรสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ได้ประโยชน์สูงสุดและส่งเสริมการเรียนรู้ในการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบ					
5	ผู้บริหารมีจัดการวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม					
6	ผู้บริหารมีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความพอใจและพอประมาณ					
7	ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้กรรมการโรงเรียนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนพอเพียง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปางตามขอบข่ายของการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียน	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

** ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี **

ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

- 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5–1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
- 2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ตาราง 21 แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	รวมคะแนน		
1	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
2	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
4	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
6	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
9	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
10	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3			
11	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
12	0	1	1	2	0.67	สวดคล้อง
13	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
14	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
15	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
16	1	1	0	2	0.67	สวดคล้อง
17	0	1	1	2	0.67	สวดคล้อง
18	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
19	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
20	1	1	0	2	0.67	สวดคล้อง
21	0	1	1	2	0.67	สวดคล้อง
22	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
23	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
24	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
25	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
26	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
27	1	1	0	2	0.67	สวดคล้อง
28	0	1	1	2	0.67	สวดคล้อง
29	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง
30	0	1	1	2	0.67	สวดคล้อง
31	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
32	1	1	1	3	1.00	สวดคล้อง
33	1	0	1	2	0.67	สวดคล้อง

ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ภาคผนวก ค จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO HUMAN ETHICS COMMITTEE
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ : บทบาทของผู้บริหารในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารจัดการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง
: The role of administrators in introducing the philosophy of the sufficiency economy to the integration of school administration under the Lampang Municipality

เลขที่โครงการวิจัย : 2/109/62

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวเขมณีจ คำคะมูล

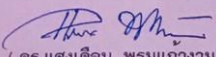
สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภกา อำนวยรัตน์

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

วิธีทบทวน : แบบเร่งรัด (Expedited)

รายงานความก้าวหน้า : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี

ลงนาม

 (ดร.แสงเดือน พรหมแกวาม)
 ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

วันที่รับรอง : 28 พฤศจิกายน 2562
วันหมดอายุ : 28 พฤศจิกายน 2563
 ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	เขมนิจ คำคะมูล
วัน เดือน ปี เกิด	22 มิถุนายน 2522
สถานที่เกิด	ลำปาง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2545 คบ., (คณิตศาสตร์), สถาบันราชภัฏลำปาง, ลำปาง
ที่อยู่ปัจจุบัน	36/34 ถ.จามเทวี ต.เวียงเหนือ อ.เมือง จ.ลำปาง 52000
ผลงานตีพิมพ์	เขมนิจ คำคะมูล และโสภา อำนวยรัตน์ (ผู้บรรยาย). (25 เมษายน 2563). บทบาทของผู้บริหารในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบูรณาการในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยพะเยา ครั้งที่ 6 (หน้า 358-372). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

